

Fredagsintervjun, 2 mars 2018:

Catarina Lundbäck, vd för Alaska

När Catarina Lundbäck var tolv år hade hon redan bestämt var hon skulle jobba när hon blev vuxen: på Efterlyst. Nu har hon den tiden bakom sig, har startat eget produktionsbolag, Alaska, och skriver dessutom kriminalkrönikor i Expressen.

Men vi inleder med Efterlyst och vägen dit. Efter studier i ekonomi och kriminologi jobbade Catarina Lundbäck hårt för sitt drömjobb. Och det började med tjat.

- Jag tjatade och tjatade och tjatade. Till slut gav producenten upp. Jag hade hunnit börja på bank, så producenten krävde att jag skulle ha någon relevant bakgrund innan jag fick jobb, så jag gick på Poppius journalistiska skola och fick sen en praktikplats på SVT Barn och ungdom. När jag sen ringde tillbaka kunde han ju inte säga nej, så då fick jag det efterlängttade jobbet som reporter. Det var en dröm som gick i uppfyllelse. Jag minns det första reportaget jag gjorde som igår.

Efter jobbet som reporter blev Catarina Lundbäck till slut producent för Efterlyst. Hon har också arbetat som bland annat producent för Strix, varit chefredaktör för Bonnier Tidskrifter och producent på Titan. Och så bestämmer hon sig för att starta egna produktionsbolaget Alaska.

- Jag hade jobbat länge och tyckte själv att jag hade den erfarenheten som krävdes. Jag hade kontakterna och kunskapen, och med min ekonomutbildning i grunden var det ett hyfsat lätt beslut när tanken väl tagit form. Jag kommer från en entreprenörsfamilj så jag har alltid vetat att jag kommer att starta eget. Jag vill dock verkligen betona att mycket av framgången beror på alla fantastiska personer som valt att jobba med mig och på kanalerna som vågat beställa av Alaska.

Catarina Lundbäck, vd för Alaska.

Var det som du trodde att driva eget produktionsbolag?

- Det är faktiskt roligare, det är en fantastisk känsla att komma in på kontoret och se alla fantastiska människor jobba med Alaskas produktioner. Däremot känner jag ofta att jag personligen inte räcker till och det kan kännas ganska jobbigt. Jag vill hinna fråga hur folk mår och stanna och prata lite med var och en varje dag, men den tiden finns liksom inte. Sen är det ju så klart en evig stress att lyckas sälja mer och göra bättre. Man är ju aldrig bättre än sin senaste produktion.

Alaska har hittills mest gjort reality-dokumentär: Tunnelbanan, Vägens hjältar, Stockholmspolisen, Det stora tårtslaget. Finns där en strategi åt andra håll?

- Vår strategi är att fortsätta göra så kallade workplace-realitys och dokumentärer, där är vi väldigt bra. Jag älskar att berätta historier om människor i vårt samhälle som gör viktiga saker, poliser, trygghetsoperatörer på Trygg-c, ordningsvakter, bärgare. Det är de yrkeskategorier som gör att Sverige snurrar. De ska inte underskattas. Sen är målet att bygga det andra benet inom drama. Det är min andra stora passion och vi har redan nu några projekt under utveckling som jag har höga förväntningar på att lyckas sälja.

Ni har fått en del kritik för bland annat Tunnelbanan, hur jobbar ni med mer känsliga teman?

- Ja, det stämmer och det är en svår balansgång, men vi har lång erfarenhet av detta och om någon ska göra det är det vi. Det ligger verkligen i vårt DNA att jobba med svåra ämnen och i känsliga miljöer. Jag står nämligen fast vid att det är viktigt att berätta dessa historier, även om det kräver mer av oss än vanliga underhållningsprogram. Vi vill visa hjältarna i vardagen, visa att det finns någon där om vi behöver hjälp. Vi berättar dessa historier på ett sätt som gör att folk tittar, men så klart också ibland upplever att vi exploaterar människor i jobbiga situationer.

Catarina säger att det kan låta klyschigt, men önskar ibland att tittarna kunde höra vilka överväganden och diskussioner de har under inspelning och redigering. Inget beslut fattas godtyckligt.

- Vi bryr oss på riktigt om att göra rätt. Vi tar oss också tid att prata med varje enskild

person som kontaktar oss efter att vi filmat. Jag har lagt, och lägger, många timmar på det och det gör mina kollegor också. Det är viktigt. Ska man göra såna här program måste man också ta ansvar för eventuella konsekvenser. Jag brukar säga att vi inte äger någon annans historia, och det står jag fast vid. Jag skulle inte kunna se mig själv i spegeln om jag visste att vi medvetet, eller av oaktsamhet, skadade någon.

Alaskas serier viftats ibland bort som lite ful-tv, enkla program, men Catarina anser att det är tvärtom.

- Inget är svårare än att filma i känsliga miljöer och ständigt behöva ta svåra beslut i vad och hur situationer och händelser ska skildras. Jag är för ett öppet samhälle och vill att människor ska kunna ta del av viktiga samhällsfunktioner på ett enkelt sätt. Därför gör vi programmen så länge kanalerna vill sända.

Vilka teman intresserar dig mest vid sidan av krim?

- Drama intresserar mig, starka känslor, värme och spänning. När det gäller TV är det nog de verkliga människorna och de verkliga historierna som intresserar mig mest. Det finns så mycket dramatik, värme och spänning i verkligheten. Jag gillar när man förstår att dessa människor jag tittar på i serien skulle göra sitt arbete, oavsett om det vore för tv-serien eller ej. Det är hedervärt.

Varför är det viktigt att kunna jobba brett på alla plattformar istället för att vara specialiserad?

- För att de som konsumerar historierna finns på alla plattformar. När jag var liten fanns det ettan och tvåan och dem tittade alla på. Konkurrensen var obefintlig. Idag

kan man ta till sig historierna på alla möjliga sätt. Då måste vi också berätta historierna så. Jag ser dock den nya tekniken och det nya sättet att konsumera berättelser som främst en teknisk utmaning. Mitt fokus ligger på att fylla dessa nya plattformar med goda historier. Goda historier har berättats sen vi satt i grottorna, det kommer att fortsätta. Vi behöver bara berätta historierna på ett nytt sätt, och publicera dem på nya sätt.

Vad kan göras för att förbättra marginalerna för produktionsbolag?

- Ja du, det är en hiskeligt svår fråga. Det har jag fått erfara. Jag läste mycket matte tidigare, då hade man ett svar, det var ingen diskussion. Rätt eller fel, punkt. I alla fall på den matematiska nivån jag läste. Tv och film är inte samma sak, det finns inte ett sätt att berätta historier på. Olika personer uppfattar historier olika beroende på förförståelse och förväntningar. Det kan ibland vara svårt att hamna rätt och då börjar det snabbt kosta väldigt mycket pengar för att klippa om och spela in nytt, men ge mig ett par år har jag nog knäckt nöten och hittat en formel för detta.

Vad ser du för trender i tv-branschen just nu?

- Svår fråga, men det satsas mycket på svenskt samtidsdrama. Det gillar jag och när det gäller tv verkar sådana program som Alaska gör fortfarande fungera väldigt bra. Så jag skulle säga att trenden går i linje med min strategi, lättillgängliga serier från verkligheten och egenproducerat, svenskt drama. De stora formaten kommer fortsätta, men jag tror att de program som ligger mitt emellan kommer att försvinna mer och mer.

Vad gör du när du inte jobbar?

- Just nu jobbar jag nästan jämt och när jag inte gör det försöker jag hinna med min älskade familj och studierna på universitetet. Dessa har jag dock tvingats lägga på is nu under våren, men min förhoppning är att ha tid att studera vidare parallellt. Jag behöver variationen.

Tre favoriter – tv/film?

- Jag är ganska enkelspårig när det gäller min smak på tv/film. Det blir nästan alltid krim-serier och kriminaldraman. Spontant kommer jag att tänka på The Killing och Dicte, men också helt otippat en serie på TV4 som heter Younger. Rackarns rolig om en 40-årig kvinna som låtsas vara 26. Jag har precis fyllt 40 år, så jag antar att det var därför jag fastnade för den. ■